

Ministerul Afacerilor Interne al Republicii Moldova
Inspectoratul General al Poliției
Direcția interacțiune justiție

MD 2004, mun. Chișinău, str.31 August 1998, nr.104 tel/fax. (373-22) 232720
e-mail: dij@igp.gov.md

nr. 34/16 - ~~1118~~ din ~~08~~ septembrie 2022

Domnului Ceslav PANICO
Avocatul Poporului (Ombudsman)

Prin prezenta, Direcția interacțiune justiție a IGP are onoarea să Vă salute și să Vă informeze că a examinat, în limita competențelor funcționale deținute, Rapoartul de vizită al Avocatului Poporului cu nr.08-1/11-1622 din 03 august 2022, elaborat ca urmare a vizitei preventive la Inspectoratul de Poliție Anenii Noi al Inspectoratului General al Poliției, la 10 iunie 2022.

Prin urmare, vă comunicăm despre implimentarea recomandărilor înaintate de membrii Consiliului pentru prevenirea torturii, după cum urmează:

1. Raportul elaborat de către membrii Consiliului pentru prevenirea torturii în urma vizitei de monitorizare efectuate la Izolatorul de detenție provizorie al Inspectoratului de poliție Anenii Noi din 10 iunie 2022 a fost adus la cunoștința angajaților din acest domeniu contra semnătură.

2. În scopul stabilirii unui set unitar de reguli aplicabile în procesul de modernizare a izolatoarelor de detenție provizorie și modernizării parcului auto pentru transportarea persoanelor deținute, la 28.12.2017, a fost emis Ordinul șefului Inspectoratului General al Poliției cu nr.527 „Cu privire la aprobarea Normelor minime obligatorii pentru spațiile de detenție și autospecialele destinate transportării persoanelor deținute aflate în custodia Poliției”.

Ordinul menționat supra reglementează expres modalitatea de amenajare a spațiului destinat activităților igienico-sanitare.

3. Cu referire la examinarea medicală, menționăm că, în conformitate cu Codul de procedură penală al Republicii Moldova, persoanele reținute ar trebui să aibă acces la serviciile unui medic, inclusiv și la asistență medicală independentă, imediat după reținerea lor. În plus, Codul de executare prevede că, toate persoanele reținute într-un izolator de detenție provizorie ar trebui să fie supuse unei examinări medicale imediat după intrarea și ieșirea din locul de detenție, precum și la cererea acestora în timpul aflării într-un izolator de detenție provizorie. Prevederile impun ca examinarea medicală să fie efectuată

OFICIUL AVOCATULUI POPORULUI	
Nr. de Intraire	3657
16 septembrie 2022	

detenție provizorie. Prevederile impun ca examinarea medicală să fie efectuată în condiții de confidențialitate. Suplimentar, a fost elaborat și aprobat Ordinului șefului Inspectoratului General al Poliției nr.444 din 15 noiembrie 2019 "Cu privire la aprobarea Procedurii Standard de Operare privind mecanismul de asigurare a asistenței medicale persoanelor reținute și aflate în detenție provizorie", la care s-au introdus Procedurile Standard de Operare privind acordarea de îngrijiri medicale în izolatoarele de detenție provizorie.

4. Serviciile detenție și escortă din cadrul Inspectoratelor teritoriale de poliție ce dispun de izolator de detenție provizorie, sunt prevăzute cu 1 (una) funcție de felcer, care activează conform graficului 8⁰⁰-17⁰⁰, cu zile de odihnă.

În afara orelor de program al felcerului și/sau în zile de odihnă, persoana aflată în custodia Poliției este prezentată la instituția publică spitalicească pentru realizarea examenului medical.

La fel, persoana aflată în custodia Poliției poate beneficia de serviciile de asistență medicală privată la alegerea sa, din cont propriu sau, dacă este de acord, din contul terțelor persoane (avocat, rude apropiate, concubin (ă)).

5. Examinarea medicală a persoanelor deținute este efectuată la fiecare ieșire/intrare în/din izolatorul de detenție provizorie cu completarea fișei medicale ce conține diagrama corporală, în conformitate cu prevederile Ordinului șefului Inspectoratului General al Poliției nr.380 din 21 octombrie 2019 „Cu privire la aprobarea Instrucțiunilor privind organizarea și funcționarea izolatoarelor de detenție provizorie din subordinea Inspectoratului General al Poliției, precum și măsurile necesare pentru siguranța acestora” și a prevederilor Anexei nr. 3 la Ordinul șefului Inspectoratului General al Poliției nr.444/2019. Urmare completării diagramei corporale, sunt efectuate înscrieri la starea generală a reținutului cu indicarea localizărilor pe desenele cu vedere anterioară și posterioară (ventrală și dorsală), cu asigurarea fotografierii obligatorie a leziunilor corporale depistate.

În cazul imposibilității asigurării examinării medicale a reținuților, de către felcerii izolatorului de detenție provizorie, sunt solicitate serviciile urgente prespitalicești cu apelarea Serviciului național unic pentru apelurile de urgență 112.

6. Totodată, în cadrul subdiviziunilor teritoriale ale Poliției, prin Ordinul comun nr. 77/572/408/639-o/197/1389 din 31 decembrie 2013 al Procurorului General, Ministrului Justiției, Ministrului Afacerilor Interne, Serviciului Vamal, Centrului Național Anticorupție și a Ministrului Sănătății, „Pentru aprobarea Regulamentului cu privire la procedura de identificare, înregistrare și raportare a pretinselor cazuri de tortură, tratament inuman sau degradant”, este instituit registrul de evidență a recepționării și transmiterii plângerilor, declarațiilor sau

altor informații despre pretinse fapte de tortură, tratament inuman sau degradant, gestionat de către Serviciile de gardă, iar în cazul activității salariaților în sedii care nu dispun de program 24^{/24}, polițistul aflat în timpul orelor de program, căruia i-a devenit cunoscut faptul torturii, tratamentului inuman sau degradant, urmează să asigure prezentarea părții vătămate/petiționarului, către cea mai apropiată subdiviziunea polițienească sau să informeze pe căile accesibile Serviciul de gardă al acesteia prin telefon.

Totodată, în izolatorul de detenție provizorie este instituit Registrul de evidență a recepționării și transmiterii plîngerilor, declarațiilor sau altor informații despre pretinse fapte de tortură, tratament inuman sau degradant. Astfel, pretinsele cazuri de tortură, tratament inuman sau degradant sunt înregistrate cu informarea Procuraturii teritoriale sau specializate, în a cărei rază activează instituția, imediat sau nu mai târziu de 24 ore.

7. Biroul medicului din Izolatorul de detenție provizorie a Inspectoratului de poliție Anenii Noi a fost dotat cu frigider pentru păstrarea medicamentelor ce necesită o temperatură anumită.

Totodată, la 22 iunie 2022, de către Șeful Inspectoratului de poliție Anenii Noi a fost emis Ordinul nr.45 „Cu privire la instituirea comisiei permanente pentru nimicirea medicamentelor/produselor farmaceutice inutile sau cu termen de valabilitate expirate”.

8. În cadrul izolatoarelor de detenție provizorie sunt amenajate birouri de asigurare a asistenței medicale separat de birourile destinate consultației și efectuării triajului epidemiologic cu asigurarea confidențialității informației rezultatelor examinării medicale și a altor date cu caracter personal, conform prevederilor Ordinului șefului Inspectoratului General al Poliției nr.527/2017 „Cu privire la aprobarea Normelor minime obligatorii pentru spațiile de detenție și autospeciale destinate transportării persoanelor deținute în custodia Poliției”.

Astfel, examinarea medicală nu se efectuează în prezența altor persoane, cu asigurarea examinării deținutului de către lucrătorul medical de același sex, fără supraveghere video, iar prezența/implicarea polițistului este asigurată în cazurile comportamentelor agresive ale deținuților și, doar la solicitarea lucrătorului medical pentru asigurarea securității personale a acestuia. Pentru a înlătura orice bănuială de încălcare a drepturilor deținuților la examinarea medicală și pentru a asigura integritatea lucrătorului medical, spațiile destinate examinării și asigurării medicale sunt dotate cu butoane de urgență (alarmă).

Adăugător, diagnosticile medicale pentru inscripțiile făcute în fișele de examinare medicală conține codificări prevăzute de Ordinul Ministerului Sănătății nr.546/2012 „Cu privire la aprobarea Regulilor de codificare a diagnosticilor și procedurilor medicale”. Respectiv, angajații Poliției ce au acces

la dosarele deținuților, în care se află și fișa medicală, nu pot deduce diagnosticile medicale a deținuților, astfel confidențialitatea informațiilor personale este conformă.

9. La momentul plasării în Izolatorul de detenție provizorie a persoanelor reținute, le sunt înmânate, contra semnătură, procese verbale privind drepturile și obligațiunile pe termenul de aflare în detenție.

10. În scopul respectării drepturilor persoanelor reținute, cu suportul Fundației Soros-Moldova a fost elaborată scrisoarea de drepturi, aprobată prin Ordinul MAI nr. 192 din 29.06.2016, care se regăsește tradusă în mai multe limbi vorbite (*română, rusă, engleză, franceză, germană, italiană, turcă, ucraineană, bulgară, găgăuză, arabă*). Scrisoarea de drepturi, este înmănată fiecărei persoane deținute și/sau reținute în custodia poliției de către reprezentanții organelor de constatare și subdiviziunilor de urmărire penală ale Inspectoratului General al Poliției.

Scrisoarea de drepturi este un instrument destinat informării persoanelor reținute despre drepturile garantate de lege în perioada aflării în custodia Poliției, și anume: dreptul la asistență din partea unui avocat, dreptul la informare privind motivele reținerii, dreptul de a păstra tăcerea, dreptul de a avea acces la documente referitoare la reținere persoanei, dreptul de a contacta telefonic rudele sau alte persoane, dreptul la asistență medicală, dreptul la interpretare și traducere, și nu în ultimul rând informații despre durata maximă a privării de libertate.

11. În acest sens se comunică că anual de către Inspectoratul General al Poliției sunt organizate instruirii în domeniul drepturilor omului destinate angajaților serviciilor care asigură paza și detenția persoanelor aflate în custodia poliției, în cadrul cărora anjajații poliției sunt familiarizați cu setul de reguli obligatorii în conformitate cu care urmează să-și exercite atribuțiile funcționale de serviciu, inclusiv cu privire la obligativitatea completării cu acuratețe a registrelor de evidență din cadrul izolatoarelor de detenție provizorie din subordinea Inspectoratului General al Poliției.

12. La parvenirea persoanei în izolatorul de detenție provizorie, angajatul care o primește, în conformitate cu prevederile Ordinului șefului Inspectoratului General al Poliției nr.380/2019, efectuează percheziția reținutului, aduce la cunoștință drepturile și obligațiile acestuia pe perioada aflării în izolatorul de detenție provizorie, cu întocmirea proceselor-verbale corespunzătoare, în care se semnează deținutul, precum și se consemnează acest moment în registrele corespunzătoare, la fel cu semnarea în el a persoanei aflate în custodia Poliției.

13. Notificarea rudelor/avocatului cu referire la aflarea reținutului în custodia statului o efectuează persoana care întocmește procesul-verbal de

reținere, dar odată cu plasarea deținutului în izolatorul de detenție provizorie, angajatul de serviciu repetat anunță terțele persoane despre plasarea acestuia în detenție.

14. Evidența și verificarea medicamentelor cu termenul expirat este efectuată de către lucrătorul medical din cadrul Serviciului detenție și escortă al subdiviziunii unde activează.

15. Orice percheziție a persoanei plasate în izolatorul de detenție provizorie se efectuează cu mănuși medicinale, iar angajații din acest domeniu au fost instrucți și familiarizați cu prevederile Ordinului șefului Inspectoratului General al Poliției nr.54 din 2015, prin care au fost aprobate „Instrucțiunile metodice cu privire la intervenția Poliției în prevenirea și profilaxia HIV în mediul grupurilor cu risc sporit de infectare”.

16. La identificarea surselor financiare, izolatorul de detenție provizorie va fi dotat cu aparataj pentru videoconferințe pentru participarea deținuților la ședințe de judecată.

17. Asigurarea deținuților cu alimentație este asigurată de către agentul economic contractat de către Inspectoratul de poliție Anenii Noi și, în caz de necesitate a unei alimentații dietice, se realizează solicitarea către agentul economic, care asigură alimentarea specifică maladei.

18. Atât în Ordinul șefului Inspectoratului General al Poliției nr.380/2019, cât și în prevederile Ordinului șefului Inspectoratului General al Poliției nr.444/2019 este prevăzută procedura în caz de refuz a hranei de către deținut.

19. Produsele alimentare către deținuți sunt distribuite de către angajatul care este în serviciu și lucrătorul medical, cu includerea produselor alimentare într-un registru separat.

20. Meniul alimentar a fost extras din contractul încheiat între Inspectoratul de poliție Anenii Noi și agentul economic și plasat în loc vizibil în izolatorul de detenție provizorie.

21. La moment, nu a fost elaborată o procedură de colectare a deșeurilor alimentare, însă activitatea de elaborare a actului departamental se va iniția potrivit recomandărilor din Raportul elaborat de către membrii Consiliului pentru prevenirea torturii.

22. În setul igienic oferit deținuților este inclus: pastă/periută de dinți, prosop pentru baie, prosop de mâini, gel de duș și pachet igienic pentru femei.

23. Inspectoratului de poliție Anenii Noi este în stabilirea unui agent economic pentru confecționarea unui scaun fixat de podea în curtea de plimbare.

24. În statele de personal al Serviciului detenție și escortă nu este prevăzută funcția de psiholog, iar în ceea ce ține de alte activități ocupaționale, izolatorul

de detenție provizorie dispune de o mică bibliotecă care se află la dispoziția deținuților.

25. Urmare, proiectării, Izolatorul de detenție provizorie al Inspectoratului de poliție Anenii Noi nu a fost adaptat la necesitățile persoanelor cu nevoi speciale, dar la identificarea surselor financiare neajunsurile vor fi lichidate.

Totodată, Inspectoratul General al Poliției dispune de 3 Izolatoare de detenție provizorie (Chișinău, Hîncești, Cahul), care sunt prevăzute cu:

- spații de acces pentru public, inclusiv pentru cetățenii cu dizabilități locomotorii;

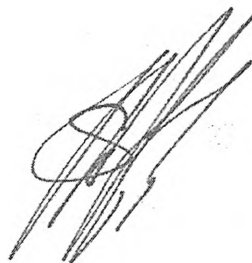
- scări de acces și praguri ce oferă accesibilitatea ușoară inclusiv pentru persoanele cu dizabilități locomotorii;

- accesibilitate pentru persoanele cu dizabilități la elementele funcționale și de sistematizare ale sectoarelor de poliție, terenului aferent, de intrare, comunicații, căi de evacuare, în conformitate cu normativele stabilite.

Subsidiar, conștientizând importanța subiectului menționat, Direcția interacțiune justiție a Inspectoratului General al Poliției manifestă atitudine responsabilă față de recomandările în cauză și este receptiv să acorde suportul necesar în limitele competenței funcționale deținute.

Cu respect,

**Șef,
comisar principal**

Ion SÎRBU